

ЗАКОН ЗА МЕЃУОПШТИНСКА СОРАБОТКА

Редакциски пречистен текст¹

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој закон се уредуваат начинот, условите и постапката за воспоставување на меѓуопштинска соработка и облиците преку кои се остварува, финансирањето, евиденцијата и надзорот над меѓуопштинската соработка и други прашања од значење за меѓуопштинската соработка.

Член 2

(1) Меѓуопштинска соработка, во смисла на овој закон, е соработка што се воспоставува меѓу две или повеќе општини за поефикасно и поекономично вршење на надлежностите на општините утврдени со закон и за остварување на нивните заеднички интереси и цели.

(2) Под меѓуопштинска соработка се подразбира и вршење на определени работи од надлежност на општините од страна на една општина за сметка на една или повеќе други општини врз основа на склучен договор меѓу општините.

Член 3

Општините самостојно и доброволно, во согласност со овој или друг закон, одлучуваат за воспоставување на меѓуопштинска соработка во извршувањето на нивните надлежности.

II. ВОСПОСТАВУВАЊЕ НА МЕЃУОПШТИНСКА СОРАБОТКА

Член 4

(1) Меѓуопштинска соработка се воспоставува заради заедничко вршење работи од надлежност на општините, вршење на заеднички работи и остварување на заеднички интереси и цели.

(2) За остварување на заеднички интереси и цели во вршењето на надлежностите општините здружуваат финансиски, материјални и други средства.

(3) Одлука за воспоставување меѓуопштинска соработка донесува секој од советите на општините со мнозинство гласови од вкупниот број членови.

Член 5

(1) Предлог за воспоставување на меѓуопштинска соработка покренуваат градоначалникот на општината или член на советот на општината.

(2) Иницијатива за воспоставување на меѓуопштинска соработка може да покренат најмалку 10% од избирачите на општината.

(3) Предлогот, односно иницијативата од ставовите (1) и (2) на овој член содржи цел на соработката, надлежноста за која се поднесуваат, обликот преку кој ќе се остварува соработката, можните финансиски импликации од соработката, како и други прашања од значење за воспоставување на меѓуопштинската соработка.

¹ Редакциски пречистениот текст на Законот за меѓуопштинска соработка ги опфаќа: основниот текст на Законот, објавен во “Службен весник на РМ“ бр.79/09 и Законот за изменување на Законот за меѓуопштинска соработка, објавен во “Службен весник на РСМ“ бр.241/24, во кои е означено времето на нивното влегување во сила и примена.

(4) Предлогот, односно иницијативата се доставува до советот на општината.

(5) На предлогот кој не е поднесен од градоначалникот на општината, односно на иницијативата, мислење дава градоначалникот на општината.

Член 6

(1) Советот на општината одлучува по предлогот, односно иницијативата од членот 5 ставови (1) и (2) на овој закон врз основа на претходно направена процена за потребата од воспоставување на меѓуопштинска соработка.

(2) Советот на општината е должен расправата по иницијативата од членот 5 став (2) на овој закон да ја одржи најдоцна во рок од 90 дена по доставената иницијатива и да ги информира граѓаните за својата одлука.

(3) Ако советот на општината го прифати предлогот, односно иницијативата за воспоставување на меѓуопштинска соработка утврдува предлог за воспоставување на меѓуопштинска соработка.

(4) Предлогот од ставот (3) на овој член се доставува до општината или општините со кои се предлага воспоставување на меѓуопштинска соработка.

Член 7

(1) Советот на општината или општините до кои е доставен предлогот за воспоставување на меѓуопштинска соработка од членот 6 став (3) на овој закон одлучува за воспоставување на предложената соработка најдоцна во рок од 90 дена од денот на доставувањето на предлогот за воспоставување на меѓуопштинска соработка.

(2) По предлогот за воспоставување на меѓуопштинска соработка од членот 6 став (3) на овој закон мислење дава градоначалникот на општината до која е доставен предлогот.

Член 8

(1) Советите на општините, кои го прифатиле предлогот, односно иницијативата за воспоставување меѓуопштинска соработка, формираат заедничка комисија за подготовка на предлогот на актот за воспоставување на меѓуопштинската соработка и предлозите на актите со кои се основаат или формираат облиците преку кои ќе се остварува меѓуопштинската соработка.

(2) Заедничката комисија од ставот (1) на овој член предлозите на актите ги подготвува врз основа на претходно направена анализа.

(3) Заедничката комисија од ставот (1) на овој член е составена од еднаков број членови предложени од општините кои воспоставуваат меѓуопштинска соработка.

III. ОБЛИЦИ НА МЕЃУОПШТИНСКА СОРАБОТКА

1. Остварување на меѓуопштинската соработка

Член 9

(1) Меѓуопштинската соработка може да се остварува преку:

а) формирање на тела за меѓуопштинска соработка:

- заедничко работно тело и комисија и
- заедничко административно тело и

б) основање на заеднички јавни служби

- заедничко јавно претпријатие и
- заедничка јавна установа.

(2) Меѓуопштинската соработка може да се остварува и преку склучување договори за:

- здружување на финансиски, материјални и други средства и
- вршење на определени работи од страна на една општина за една или повеќе други општини.

2. Заеднички работни тела и комисии

Член 10

(1) Две или повеќе општини можат да формираат повремени или постојани заеднички работни тела и комисии за разгледување на определени прашања од надлежност на градоначалникот на општината или на советот на општината.

(2) За формирањето на заедничко работно тело или комисија за разгледување на определени прашања од надлежност на градоначалникот, одлучува градоначалникот, односно за прашања од надлежност на советот на општината одлучува советот на општината.

(3) Заедничките работни тела и комисиите разгледуваат прашања и иницираат донесување на одлуки од страна на органите на општините кои се од заеднички интерес во извршувањето на надлежностите на општините.

(4) Заеднички работни тела и комисии се формираат и за размена на искуства и остварување стручна соработка на општинските администрации во вршењето на надлежностите на општините.

3. Заедничко административно тело

Член 11

Заедничко административно тело можат да формираат две или повеќе општини, во согласност со Законот за локалната самоуправа, а за извршување на одделни надлежности на општините утврдени со закон.

Член 12

(1) Меѓусебните права и обврски на општините коишто формирале заедничко административно тело се уредуваат со договор.

(2) Договорот од ставот (1) на овој член го склучуваат градоначалниците на општините коишто формирале заедничко административно тело.

(3) Со договорот од ставот (1) на овој член особено се утврдуваат и следниве прашања:

- определување на поединечните и заедничките потреби во извршувањето на одделните надлежности на општините,
- изборот на раководителот на заедничкото административно тело од страна на градоначалниците на општините кои го формирале, врз основа на јавен конкурс,
- начинот на систематизирање на работните места на заедничкото административно тело и
- одговорноста на раководителот на заедничкото административно тело пред градоначалниците на општините кои го формирале.

Член 13

(1) Заедничкото административно тело извршува стручни, нормативно-правни, извршни или управно-надзорни работи во согласност со поединечните и заедничките потреби во извршувањето на одделните надлежности на општините кои го формираат заедничкото административно тело.

(2) Заедничкото административно тело може да се формира како заеднички сектор, заедничко одделение или заедничка проектна единица.

Член 14

(1) Заедничкото административно тело работите за кои е формирано ги извршува во име и за сметка на општините кои го формирале.

(2) Раководителот на заедничкото административно тело за својата работа и за работата на заедничкото административно тело поднесува извештај до градоначалниците и советите на општините на секои шест месеца.

(3) На заедничкото административно тело не може да се пренесуваат правата, надлежностите и обврските на органите на општините кои го формирале.

Член 15

Седиштето на заедничкото административно тело е во седиштето на општината со најголем број на жители, доколку општините поинаку не се договорат.

Член 16

Учеството на општините во финансирањето на заедничкото административно тело се врши пропорционално на видот и обемот на работите од надлежност на секоја општина, доколку општините поинаку не се договорат.

Член 17

Градоначалникот на секоја општина го следи извршувањето на работите од делокругот на заедничкото административно тело, а кои се однесуваат на работите од нејзината надлежност.

4. Заедничко јавно претпријатие

Член 18

(1) Заедничко јавно претпријатие се основа за вршење на дејност од јавен интерес од локално значење.

(2) Заедничкото јавно претпријатие се основа во постапка утврдена со закон.

(3) Заедничкото јавно претпријатие се основа со одлука што се донесува од страна на советите на општините во истоветен текст, со мнозинство гласови од вкупниот број членови на советот на секоја општина, основач на заедничкото јавно претпријатие.

(4) За заедничкото јавно претпријатие, градоначалниците на општините склучуваат и потпишуваат договор со кој ги уредуваат меѓусебните права и обврски.

(5) Со одлуката за основање на заедничко јавно претпријатие особено се утврдува:

- дејноста,
- фирмата и седиштето,
- износот на средствата за основање и начинот на нивното обезбедување,
- организацијата на заедничкото јавно претпријатие,

- начинот на спроведување на одлуките на органите на заедничкото јавно претпријатие,
- одговорноста на заедничкото јавно претпријатие за обврските во правниот промет со трети лица,
- рокот за донесување на статутот и именувањето на органите на заедничкото јавно претпријатие,
- именувањето на лице кое ќе ги води работите на претпријатието до неговото конституирање,
- бројот, составот и начинот на избор на членовите на управниот одбор,
- начинот на избор на директорот на заедничкото јавно претпријатие и
- составот и начинот на избор на надзорниот одбор.

Член 19

Седиштето на заедничкото јавно претпријатие е во седиштето на општината која има поголем, односно најголем број корисници на јавните услуги, доколку основачите поинаку не се спогодат.

Член 20

Износот на средствата за основање на заедничкото јавно претпријатие се определува во буџетите на општините во процентуален сооднос пропорционално на бројот на корисници на јавните услуги, доколку основачите поинаку не се спогодат.

Член 21

Лицето кое ќе ги води работите до конституирање на заедничкото јавно претпријатие се именува по предлог на советот на општината, основач во чие седиште ќе биде седиштето на заедничкото јавно претпријатие.

Член 22

(1) Заедничкото јавно претпријатие актите за кои општините, основачи на заедничкото јавно претпријатие даваат согласност, ги доставува до советите на општините, истовремено и во истоветен текст.

(2) Согласноста на актите на заедничкото јавно претпријатие се дава со донесување на поединечен акт за давање на согласност од секој совет на општините, основачи на заедничкото јавно претпријатие.

(3) Актот за кој се дава согласност се смета за донесен со давањето на согласност од страна на сите совети на општините, основачи на заедничкото јавно претпријатие.

Член 23

(1) Општините, основачи на заедничкото јавно претпријатие можат да преземат мерки утврдени со закон за обезбедување на услови за непречено работење на јавното претпријатие.

(2) За преземањето на мерките во случаите утврдени со закон советите на општините донесуваат истоветен акт.

(3) Актот се донесува со мнозинство гласови од вкупниот број членови на советот на секоја општина, основач на заедничкото јавно претпријатие.

5. Заедничка јавна установа

Член 24

(1) Заедничка јавна установа се основа за вршење на дејност од јавен интерес од локално значење во областа на образованието, културата, социјалната заштита, детската заштита и во други дејности определени со закон.

(2) Заедничката јавна установа се основа во постапка утврдена со закон.

(3) За основање на заедничка јавна установа, градоначалниците на општините склучуваат и потпишуваат договор со кој ги уредуваат меѓусебните права и обврски.

Член 25

(1) Заедничката јавна установа се основа со одлука што се донесува од страна на советите на општините, основачи на заедничката јавна установа во истоветен текст.

(2) Одлуката за основање на јавна установа се донесува со мнозинство гласови од вкупниот број членови на советот на секоја општина, основач на заедничката јавна установа.

Член 26

Со одлуката за основање на заедничка јавна установа се утврдува особено:

- називот на основачите,
- името и седиштето на установата,
- дејноста на установата,
- средствата кои основачите ги обезбедиле за основање и почеток со работа на установата и начинот на обезбедувањето на средствата,
- трајните извори, начинот и условите за стекнување средства за работа на установата,
- правата и обврските на основачот во поглед на вршењето на дејноста, односно вршењето на работите на установата,
- меѓусебните права и обврски на установата и основачите,
- времето за кое установата се основа,
- правата, должностите и одговорностите на установата во правниот промет,
- одговорноста на основачите за долговите на установата,
- лицето кое ќе ги врши работите на претставување и застапување на установата и неговите овластувања во правниот промет,
- организацијата на установата,
- именувањето на членовите на органот на управување,
- рокот за донесување на статутот и за именување на директор,
- начинот на располагање со вишокот на приходите над расходите и начинот на покривање на кусокот средства за работа на установата,
- лицето кое ќе ги врши работите до конституирањето на установата,
- бројот, составот и начинот на избор на членовите на органот на управување,
- начинот на избор на директорот и
- составот и начинот на избор на органот за надзор.

Член 27

Лицето кое ќе ги води работите до конституирање на установата се именува по предлог на советот на општината, основач во чие седиште ќе биде седиштето на заедничката јавна установа, доколку основачите поинаку не одлучат.

Член 28

(1) Општините, основачи на заедничката јавна установа можат да преземат мерки утврдени со закон за обезбедување на услови за непречено работење на јавната установа.

(2) За преземањето на мерките во случаите утврдени со закон советите на општините донесуваат истоветен акт.

(3) Актот се донесува со мнозинство гласови од вкупниот број членови на советот на секоја општина, основач на заедничката јавна установа.

6. Вршење на определени работи од страна на една општина за една или повеќе други општини

Член 29

(1) За вршење на определени работи од надлежност на општините од страна на една општина за сметка на една или повеќе други општини се склучува договор.

(2) Договорот од ставот (1) на овој член го склучуваат градоначалниците на општините по претходно донесени одлуки од страна на советите на општините.

(3) Со договорот од ставот (1) на овој член се утврдува:

- општината која ги врши работите од надлежност на општината или општините за кои се вршат работите,

- видот на работите,

- видот и висината на надоместокот за вршењето на работите,

- времетраењето на вршењето на работите,

- условите и постапките за престанок на договорот и

- други прашања.

7. Здружување на финансиски, материјални и други средства

Член 30

(1) Општините можат да здружуваат финансиски, материјални и други средства за реализација на заеднички проекти во вршењето на своите надлежности, во согласност со овој и друг закон.

(2) За здружување на финансиски, материјални и други средства се склучува договор.

(3) Договорот од ставот (2) на овој член го склучуваат градоначалниците на општините кои здружуваат финансиски, материјални и други средства по претходно донесени одлуки на советите на општините.

(4) Договорот од ставот (2) на овој член содржи особено:

- општините кои здружуваат средства и ресурси,

- видот и висината на средствата коишто се здружуваат,

- намената на средствата коишто се здружуваат,

- начинот на располагање и управување со средствата,

- начинот на распределба на придобивките и ризикот,

- условите и постапката за престанок на договорот и

- други прашања.

IV. ПОТТИКНУВАЊЕ, СЛЕДЕЊЕ И ФИНАНСИРАЊЕ НА МЕЃУОПШТИНСКАТА СОРАБОТКА

1. Поттикнување на меѓуопштинска соработка

Член 31

Инструменти за поттикнување на меѓуопштинската соработка се:

- неповратни грантови,
- финансирање и кофинансирање на подготовка на анализи и студии во областите кои се од пошироко значење и интерес за вршење на дејностите во тие области и
- други инструменти во согласност со закон.

Член 32

(1) Владата на Република Северна Македонија може финансиски да ја поттикнува и да ја поддржува меѓуопштинската соработка на две или повеќе општини во областите коишто се од пошироко значење и интерес за вршењето на дејностите во тие области.

(2) Владата на Република Северна Македонија на предлог на Министерството за локална самоуправа со акт ги определува дејностите од пошироко значење и интерес за коишто ќе може да издвојува финансиски средства за поттикнување на меѓуопштинска соработка.

(3) Владата на Република Северна Македонија може финансиски да ја поттикнува и да ја поддржува меѓуопштинската соработка на општините според следниве основни критериуми:

- административен и финансиски капацитет на општините за вршење на законски утврдените надлежности,
- очекуваните придобивки од меѓуопштинската соработка,
- бројот на општините кои учествуваат во меѓуопштинската соработка и
- претходно обезбедени средства од други извори.

(4) Поблиските критериуми за поттикнување и поддржување на меѓуопштинската соработка со акт ги утврдува Владата на Република Северна Македонија, на предлог на Министерството за локална самоуправа.

(5) Средствата за поттикнување и поддржување на меѓуопштинската соработка може да се планираат во Буџетот на Република Северна Македонија во претходната за наредната година.

2. Комисија за поттикнување и следење на меѓуопштинска соработка

Член 33

(1) Владата на Република Северна Македонија формира Комисија за поттикнување и следење на меѓуопштинската соработка.

(2) Комисијата за поттикнување и следење на меѓуопштинската соработка:

- ги следи воспоставените облици на меѓуопштинска соработка,
- го разгледува и дава мислење по годишниот извештај за остварувањето на меѓуопштинската соработка,
- иницира измени и дополнувања на законската регулатива која влијае на меѓуопштинската соработка,

- дава мислење по предлозите на актите од членот 32 ставови (2) и (4) на овој закон,

- објавува најдобри примери на меѓуопштинската соработка и
- разгледува и други прашања од значење за меѓуопштинската соработка.

(3) Административните работи за потребите на Комисијата од ставот (1) на овој член ги врши Министерството за локална самоуправа.

Член 34

(1) Комисијата за поттикнување и следење на меѓуопштинската соработка ја сочинуваат двајца претставници од Министерството за локална самоуправа и по еден претставник од Министерството за транспорт, Министерството за животна средина и просторно планирање, Министерството за образование и наука, Министерството за социјална политика, демографија и млади, Министерството за култура и туризам, Министерството за финансии и Дирекцијата за заштита и спасување.

(2) Во Комисијата по еден претставник определува и секој од советите за развој на планските региони и Заедницата на единиците на локалната самоуправа на Република Северна Македонија.

(3) Претседател на Комисијата е еден од претставниците од Министерството за локална самоуправа.

(4) Начинот на работа на Комисијата се уредува со деловник.

3. Финансирање на меѓуопштинската соработка

Член 35

Меѓуопштинската соработка се финансира од:

- буџетите на општините,
- донации и спонзорства од физички и правни лица и
- други извори на приходи утврдени со закон.

V. ЕВИДЕНЦИЈА НА МЕЃУОПШТИНСКА СОРАБОТКА

Член 36

(1) Евиденција за меѓуопштинската соработка води Министерството за локална самоуправа.

(2) Општините коишто воспоставиле меѓуопштинска соработка се должни да го известат Министерството за локална самоуправа и да ги достават актите за воспоставената соработка во рок од 30 дена од денот на воспоставената соработка.

(3) Министерот за локална самоуправа ја пропишува содржината на образецот на евиденцијата од ставот (1) на овој член и начинот на нејзиното водење.

VI. НАДЗОР

Член 37

Надзор над воспоставената меѓуопштинска соработка вршат општините кои ја воспоставиле меѓуопштинската соработка.

Член 38

(1) За следење и координирање на меѓуопштинската соработка меѓу две или повеќе општини може да се формира координативно тело.

(2) Координативното тело може да се формира со актот со кој се воспоставува меѓуопштинската соработка или со одлуки на советите на општините во периодот на остварување на соработката.

(3) Со актот, односно одлуките од ставот (2) на овој член се утврдува:

- целта за која се формира,
- делокругот,
- составот и бројот на членовите на координативното тело,
- времето за кое се формира координативното тело и
- други прашања од значење за остварување на воспоставената меѓуопштинска соработка.

Член 39

(1) Надзор над спроведувањето на овој закон врши Министерството за локална самоуправа.

(2) Министерството за локална самоуправа изготвува и доставува до Владата на Република Северна Македонија годишен извештај за остварување на меѓуопштинска соработка.

VII. ОБЈАВУВАЊЕ НА АКТИТЕ ЗА МЕЃУОПШТИНСКА СОРАБОТКА

Член 40

(1) Актите за воспоставување на меѓуопштинска соработка се објавуваат во службеното гласило на општината, доколку поинаку не е определено со закон.

(2) Договорот или спогодбата за воспоставување на меѓуопштинска соработка се објавуваат во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

VIII. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 41

Општините кои до денот на влегувањето во сила на овој закон воспоставиле меѓуопштинска соработка се должни да ги достават актите за воспоставената меѓуопштинска соработка до Министерството за локална самоуправа, во рок од 30 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 42

Актите од членот 32 ставови (2) и (4) на овој закон ќе се донесат во рок од шест месеца, а актот од членот 36 став (3) на овој закон ќе се донесе во рок од три месеца од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 43

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

ЗАВРШНА ОДРЕДБА
од Законот за изменување на Законот за меѓуопштинска соработка
(„Службен весник на РСМ“ бр.241/24)

Член 3

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.